

"Soča" izhaja vsak potek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljanja:

Vse leto L. 1.10
Pol leta " 20
Cetrt leta " 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri "poslanicah" se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " 2 "
6 " " " 3 "
Za večo črke po prostoru.

SOČA

Slovenske srednje šole

v budgetnem odseku drž. zбора na Dunaji.

Podlaga stalnemu napredku je omika; omiki potrebni temelj pa jezik, in sicer tisti, v katerem sliši otrok prve glasove, ko se začne zavedati. Vesel tega nahaja se hrepenevanje po omiki pri vseh ljudstvih, ki niso zatajila naravnega čuta, in boj za rabo narodnega jezika povsem, kjer se ta zanikuje napredovalnemu, zavednemu ljudstvu.

Slovenskemu narodu mora se priznati, da je nadaren, vzbujen, da hrepeni po višji omiki in da radi tega se neprestano bojuje za ono pravo, ki mu je dano od začetnika narodov. Žalibog, da v tem boji za pravično stvar mu je treba vaško ped zemlje le z velikim trudom priboriti. — Kar je Slovencem pomajkovalo pri uživanju narodnih pravic, bilo je v korist in dobiček drugim narodom, ki so svojo slavo, moč in bogastvo množili z nami. Zdaj se zavedamo in zahtevamo, kar nam gre; ali drugi nam to kratejo, rekoč, da ne znamo stati na svojih nogah in da bi druge site zgubile na svoji življenju, eko bi Slovenci na se rabili svoje moči, s katerimi zdaj drugim služijo.

Naše ljudstvo in njegovi poslanci povzdigujejo svoj glas, ne da bi dosegli to, kar želijo. Radi tega pa ni treba obupati. Kaplja izvotli celo trdi kamen, in kaj bi naše prizadevanje in trkanje ne omečilo arc naših nasprotnikov.

V državnem zboru oglašajo se slovenski poslanci, podpirani po čeških, drugih slovanskih in konzervativnih poslancih, za vpeljavo narodnega kot učnega jezika v srednje šole; ali do zdaj niso dosegli s tem drugega, ko sladke besede, s katerimi se jim obečeju, da se izpolnijo njih želje, kadar se pokaže, da se ujemajo z namenom in z uspehom dobro urejenih šol. Do zdaj ni še vzrastla po mnenju nekih gospodov strava modrosti na livadih domačega slovstva, s katero bi se mogel gasiti hrepenevanje po duševni hrani. Zato nam ponujajo duševne proizvode v tujem jeziku, meneti, da je za posredovanje omike bolj sposoben od našega. V tem se pa motijo, kajti naš jezik je sam po sebi tako sposoben in pripraven za vsaktero vedo in umetnost, kakor kateri koli drugi jezik. Vrhnu tega je treba ozirati se na to, da materni jezik

je gibčna posoda, ki se lahko upodablja za vsakteri pojem, med tem ko je tuj jezik, dokler se ga človek prav dobro ne nauči, mrtva posoda.

Državni poslanec vitez Tonkli sprožil je tudi letos v budgetnem odseku državnega zborja prošnjo, da bi se obistinile opravičene želje ovih državljanov, kateri so uže stoletja branili in branijo državo proti zunanjim in notranjim sovražnikom s svojo krvjo in s svojim življenjem. Njegova prošnja ni bila odbita, pa tudi uslušana ne. Minister Gauthsch mu je odgovoril, da ne bo proti temu, da bi se uvedel slovenski kot učni jezik v spodnje razrede srednjih šol v Gorici in po drugih pokrajinh, kjer Slovenci prebivajo; a prej da se mora prepričati, kako se obnesejo slovenski razredi na poskušnjo v Ljubljani in v Rudolfovem.

V dušnem oziru treba je poskušnjo, da bodo vedeli, ali se sme zaupati slovenskemu jeziku, da more človeka omikati. V drugih ozirih nam taka poskušnja ni več potrebna. Ko je treba davko plačevati, nikdo ne reče, da poskusijo par let slovenski denar ter da ne bodo davkov pobirali, dokler se ne spriča, da ukaže slovenski denar toliko, kolikor kateri drugi. V tem oziru smo skušnjo prestali in uživamo povsod največje zaupanje in ravnoopravnost z vsemi narodi. Tudi gledé vojaščine ne delajo z nami nikakih skulenj, dasi bi nam ne bilo neljubo, ako bi se nekaj let slovenski mladeniči skušali, ali se obnesejo v vojski, in bi se med tem delavci puščali na svojih zemljiščih, da bi jim ne bilo treba hoditi z doma. Tudi v vojaškem oziru nam popolnoma zaupajo in radi spričujejo, da znamo izpolniti mesto, na katero nas postavijo, le ko gre za šolo, za jezik, za omiku, nastaja polno pomislekov, ki pridružujejo zimo in ne puščajo, da bi prišel za nas oni mesec, ko trava raste. Bog pomagaj!

Pa kaj taterni. Bo že bolje, rekel je visok mož; in če tudi takrat ni bilo bolje, za nas bo enkrat gotovo bolje. Naj bodo enkrat naši vsi tisti našinci, ki so zapustili narod in so zdaj Italijani, Nemci, irredenti, prusjaki in ne vemo kaj, kako bo naše krdelo! In do tega pride, kajti narodna zavest se širi, in že vsak berač je ponosen na svojo narodnost; le še kak na pol' omikan človek se kedaj sramuje

sam sebe in svojega rojstva. Kakor so Slovenci dobri davkopladevalci, kakor so izvrstni vojaki, kakor so vredni najvišjih dostojanstev, ko so oblečeni v nemški cilinder ali v italijansko haljo, tako se pokažejo tudi izvrstne učence in dobre učitelje, če tudi na podlagi narodnega jezika.

O tem ni dvomiti, da se slovenske šole v Ljubljani in v Rudolfovem dobro obnesejo, in ker ni dvomiti, da bi minister ne držal besede, smemo se nadejati, da po nekaterih letih dobimo srednje šole s slovenskim učnim jezikom. Če tudi Tonklijeva beseda nima povoljnega uspeha za letos, bila je na pravem mestu in pripomore, da se slednjih enkrat reši narodno pršanje po pravičnih načelih.

Gledé šole v Celji rekel je minister, da bo treba tam najprej disciplino in red uvesti v njo, potem še le druge potrebne premembe. O gimnaziji v Postojni je tožil, da ima malo učencev, samo kakih 100, in da se torej ne vč, ali ostane. Tonkliju sta krepko pomagala češka poslanca Jireček in Zeithammer, na sprotoval sta mu dr. Russ in Heilsberg. Ker imamo tako dolgotrajeno in težek boj za narodne šole, upamo, da bo toliko trdnejši njih obstoj, ko jih dobimo. Vaš čast narodu, ki se poteguje tako iskreno za omiko in napredek, za pravico in pravo.

Dopisi.

Iz kanalskega okraja, februarja meseca. — (Cestni odbor in naše ceste.) Ali je uže kdo kaj slišal o okrajnem cestnem odboru v Kanalu? Mislim, da se ne motim, ako trdim, da svet drugače ne ve, da obstoji, kakor po tem, da je tisti odbor nasprotival grajenju ceste iz Brd čez "Gradec". Najslavnejši njegov čin je tedaj oni! Naravno je tedaj, da naš okraj nima niti pedidolge skladovne ceste. Na zemljevidu je sicer ona čez Gradec, a v istini je ni; in prvo zaslugo pri tem ima prav naš cestni odbor!

Vprašam dotične oblastnike: ali se splačajo pi-

LISTEK.

POSEBEN KRAJEVNI IMENIK ZA PRIMORJE.

Na svitlo dala c. kr. statistična centralna komisija. Dunaj, 1885. Alfred Hölder. 195 strani; stane 2 gld. 90 kr.

Ta knjiga je VII. zvezek "posebnih krajevnih imenikov" (Special-Orts-Repertorien), ki ga je izdala statistična komisija v štirih jezikih (v nemškem, italijanskem, slovenskem in hrvatskem) ob jednem, tako da v jednem zvezku si sledijo krajevna imena in druga poznamovanja v štirih jezikih.

V tem imeniku nahaja se politična in sodnijska razdelitev naše dežele in sicer se navajajo pri vsaki občini tudi njeni manjši deli, n. pr. gospodske (Rotten), zaselja (Weiler), raztresene in posamezne hiše, mlini, itd. Pri vsakem kraju je omenjeno, ali se nahaja v njem duhovnija, učilišče, šola, poštna, telegrafna ali železniška postaja, pristanišče za ladje itd. Za vsako občino vključiu za vsak kraj posebe je zabeleženo, koliko hiš ima, koliko prebivalcev, koliko možkih, koliko ženskih. Pri vsakej občini je tudi zapisano, katere vere so prebivalci in kateri "občevalni jezik" govoré med seboj.

Ti podatki so posneti po zadnjem občem številjenji 31. decembra 1880. Obžalovati moramo, da se taka knjiga tako pozno objavlja, ko bode skoro treba misli na novo številjenje. Ali radi priznavamo, da je bilo težko, spraviti tako delo na dan, ker je "glede oblike i glede popolnosti jedine v svoje stroki",

kakor samo o sebi pohvalno omenja na drugi strani svojega zavitka. Na istem mestu nam tudi zatrjuje, da je ono "oficijelno delo, sestavljeno na popolnoma avtentičnih podatkih".

Kakor "oficijelno delo" namenjeno je torej vsem c. kr. oblastnjam in uradnjam, vlasti pa oblastnjam za upravo, varnost in vojaštvvo, potem poštam, bankam, železnicam, zavarovalnicam in hrafnicam, sploh vsem denarnim zavodom; potem odvetnikom, notarjem, posetaikom, gozdnim gospodarjem, državnim in deželnim poslancem, geografom, statistikom in vašem šolnikom; nadalje javnim bibliotekam, korporacijam, društvom, občinskim svetom in zastopstvom, pa tudi vsem večjim trgovcem in obrtnikom.

Že iz tega se vidi, kolike važnosti je ta knjiga. Ker bi imela popolnoma zanesljiva biti, morejo se vse uradnije na njo sklicovati. Na podlagi ljudskega številjenja, kakor je tu zabeleženo, proračuna se število novincev, katere mora vsak okraj na leto dati, in prav tako tudi število vojilnih mož za neposredne volitve v državni in deželni zbor. Najhujši davek torej in največje državljanske pravice merijo se nam na podlagi omenjene knjige.

Ker je ta "krajevni imenik" toliko važnosti za nas, smemo od njega po vsej pravici zahtevati, da naj bo natančen in kakor sam pravi, popoln. Poglejmo torej kako daleč sega ta njegova popolnost in katere pogreške ima na sebi.

Statistika je, četarino jedna najvažnejših, vendar tudi jedna najtežavnejših in znanosti. Kedr tega ne veruje, naj posluža sledečo prigodbo: Francoska vlada je bila nekdaj zapovedala, da se imajo sešteći vsa jazca, katera znesejo kokoši po celi državi v jednem letu. To se je tudi zgodilo. Na konci leta

pošljajo vsi prefekti (predstojniki pojedinih okrožij) svoje štetve v Pariz. Statistična komisija sešteje potem jazca vseh okrožij in najde, da se je po vsej državi izleglo toliko milijonov jazcev in zraven še pol milijona. Mislim, da začudenje in majanje z glavo med uradniki dotične komisije, pa tudi nevoljo njenega predsednika, ker vsakdo ve, da kokoši nesejo cela jazca, a ne polevico. Hitro pogledajo, v katerem okrožju se je ta čudež zgodil. Ni bilo potreba dolgo iskatи in našli so je; predsednik statistične komisije piše ostromo prefektu onega okrožja, naj se opraviči, zakaj je v svojo štetev tudi še pol jazca zapisal. Mož pa je imel glavo na svojem mestu in odgovori sledeče: "Izvršujoč vestno dano mi nalogo, prešteji vse jazce mojega okraja, lotil sem se sam tega težavnega dela. Prigodilo se je nekega dne, da som našel jedno jazce prav na memi svojega in sosednjega okrožja, tako da nisem vedel, ali je ono moje, ali mojega soseda prefekta. V tej dvombi zabeležim v svoj zapisnik pol jazca, mislek si, ako je moj sosed prefekt tako veden, kakor jaz, zabeleži on drugo poljivo v svoj zapisnik in tedaj pride celo jazce na dan. Da tega ni storil, kaj morem jaz za to?" — Statistična komisija je razumela ta razlog in ni nič več nadlegovala prefektor z jednakim številjenjem.

Ali še hujše se godi statistiki, kadar jo pišejo neomikani in nevečni ljudje. Tako je imel pisatelj teh vrstic pred kakimi desetimi leti priložnost v Gradcu videti popis vseh konj na Štajerskem, v kateri je bil neki gorenještajerski župan zapisal, da se v njegovem občini nahaja 92 konj in jedna četrt! Mož je morda imel v mislih kako žreb, katerega vendar ni mogel konjem prizetevi.

Kdor pravilni dobре te zavidec vredne,

sarije in drugi stroški, katero se imajo pri volitvah v okrajni naš cestni odbor? Dalje: ali ni nikogar, ki bi tej nemarnosti v okom prišel? — „Dolce far niente“ od vsek strani!

Vendar tako je bilo le do zdaj. Kakor se vidi, misli tudi naš cestni odbor očiveti ter prijeti prenemarjeno delovanje. Sklenil je, da naj bi se građila — oziroma popravila sedanja pot — skladovna cesta iz Kanala do Avč ter dalje do sv. Lucije. Ista bi postala prva skladovna cesta v našem okraji. — Pomenen sklep! Cesta je važna ne le v gospodarskem oziru več občinam, ampak tudi v strategičnem, ako bi se kedaj naši sprejeli s poškodljivim nasledom našim, ako bi isti predri do Soče.

Vsek nepristranski in za napredok naroda vnat in razumen človek bi moral biti vesel ter ardo poslaviti ta sklep ter vsestransko podpirati prvi začetek delovanja do sedaj spavajočega našega cestnega odbora.

Žal, da temu ni tako. Žal, da v našem okraji nosijo zvonec ljudje, ki niso posebno ugeti za občno dobro za ubogi narod. Žal, da je v našem okraji nasprotstvo med možimi, kateri učivajo saupanje občinstva, ali ki imajo uplivno besedo v okraji. Žal, da temu, kar jedni si enejo, drugi nasprotujejo! Tako ne pridevemo naprej, ampak pojedemo rakovo pot. — Sklep našega cestnega odbora dobil je tudi nasprotnikov. Menda vse one občine, ktere ne bodo imele neposrednih koristi od namenovane ceste, so se uprle s protestom na deželnini odbor. Ker cesta ne pride pred mojo krčno, zato ni potrebna; zato je predraga, ker jaz od nje ne bom imel posebnih koristi. Tako je morda modroval neki župan v našem okraji ter spisal ali dal spisati protest ter ga poslal drugim županstvom v podpis. In koliko nevednežev je šlo na limanice!

Deželni naš odbor menda se ni ujemal s protestom in zato na Dunaj k njim! Kam pridevemo na tak način? Na vekov večne čase ne bodo imeli jedne boljše ceste v celem okraju! Bog nas reši tacih mož, tacih zastopnikov, tacih nositeljev zvoncev.

Dixi.

Na Grahovem, 11. februar. — Po dolgem času sprejmi, draga „Soča“, zopet dopis od avojega poročevalca. Kdor nepristransko žavuje, mora priznati v našej občini v enem leta prejšnjem napredok. Ni še leto, od kar je občina sklenila, da napravi nove orglje; in že nekaj mesecev slišimo njih veličastni glas, ki nam povzdigne duha k nebeskemu očetu. Le to priporočam, naj se trudi organist prav skrono s petjem in z orgljanjem. O tej pričnosti moram popraviti zadnje poročilo o naših orgljah, da imajo 24 tastov v pedalu in ne 22, kakor je bilo v poročilu o njih rečeno.

Komaj smo dobili orglje, že se je pričelo napravljati, da se ustanovi bralno društvo „Čitalnica“. Kjer se pridružita dela, se gotovo kaj doseže, in tako smo tudi dobili potrjena pravila od c. k. namestništva. Vsled teh je tudi pričela čitalnica že z novim

letom svoje delovanje. Pri vsem tem, da ima čitalnica komaj 16 udov, vendar je naročila: Slovenski narod, Edinost in Jurja s pušo. Tukajšnji g. učitelj je pa toliko dober, da posaja čitalnici: Soča, Ljubljanski Zvon in Slovana; in že zopet se snuje med nekaterimi udi, da s prostovoljnimi doneski naročijo vsaj še en list. O pričetku se je mislilo, da čitalnica vsaj nasprotnikov ne bude imela, a sedaj se je pokazalo drugače. Povsed je hudobni duh nasejal ljudi in te tudi tu pri nas ne pomanjkuje. Tukajšnji g. učitelj je toliko požrtovalen, da je hotel pončevati vsak teden dvakrat vse one, ki ne znajo ne brati ne pisati, in sicer brezplačno pod pogojem, da dolični pristopijo, ko bodo znali brati, eno leto k Čitalnici. Nastemo da bi se poslužili nekateri mladeniči te prilike, pričeli so dražiti in hujskati proti čitalnici. Svojo surovost kažejo s tem, da čitalnico zmerjajo s priimkom „hudičeve društvo“.

Dobro bi bilo, da bi za to določena oblastva pazila na te mladeniče, ker tudi po noči ne dajo mi nim ljudem pokoja, ker večkrat vpijejo in kričijo že po dežeti urij (lepoga petja, ne znajo, ker nimajo veselja, da bi se ga učili). Njih največje veselje je vpije in ples; a morate si misliti, da ples, kakor si ga izumijo njih bistre butice. Čudim se, da dovoljuje naše slavno županstvo vse noči plesati, ne da bi se vplačevala za to določena naklada (licencija), dasi je bilo sklenjeno, da će gode tudi en sam godec, mora se plačati določena naklada. Mislite, da je pri nas ples na ta način le enkrat? Na praznik sv. Štefana se je pričelo plesati in se še ni prenehalo nobeno nedeljo. Navadno gredo naši sinovi v poletji drvarit, da si kaj prislužijo, a sedaj s tem poplosovanjem zapravijo vse; s pomladji se morajo pa sami ali pa starši udolžiti, da si morejo iti iskat kruha. To je tudi eden znamenitih uzrokov, vendar katerih ljudstvo gmetno in duševno peša. Torej prosim za to določena oblastva pozor. Dosti naj bo za sedaj, ker težko je domače rane razkrivati; a če se zdravniku ne pokažejo, jih ne more zdraviti. Še marsikaj bi bilo potrebno pisati; to pa drugič, če vam bode ljubo.

Okoličan.

Pod Klovratom, 18. februarja. — Zimska odeja krije svet okolo nas, znamenjej spanja in smrti. Le včasih posije nam prijazno sonce ter nam budi up na lepe pomladanske dneve, ko bela odeja zgine in pride na mosto nje lepo pretkan prt, 'pisan in zelen, ki bo krasil naš svet. Pomladanske lepote nadejamo se trdno, ker ta se povrača po naravnih zakonih vsakega leto.

Nekdaj simeli smo pri nas še drugo pomlad na dušnem polju, ki nam je vedno cvetela in nas je delala prijetne in častne pri vseh naših sosedih. Razvijalo se je med nami keršansko življenje, cvele so kreposti lepega življenja; zato so nas povsed s častjo imenovali in kdor je imel z nami opraviti, je rad zahajal med nas. Vsak nedeljo in praznik hodili smo Boga častit na prijazen hribec k sv. Duhu ter poslušati besedo božjo, ki se je tam označevala. Cerkev smo večinom mi polnili, prejemali smo sv. sakramente

in naši otroci so se podučevali v keršanskem nauku in v potrebnih svetnih vedenjih. Pot do cerkve in v šolo bila je v rebro in nekoliko dolga, vendar nismo zrušljali svojega dela. Vse smo opravljali o svojem času in sloveli smo, če ne kot bogata, vsaj kot premožna občina.

Ne vemo, kako je to prišlo, da nam je začela presediti pot k sv. Duhu in smo začeli prosi in tirjati, naj se nam da duhovnik in učitelj. Napeli smo vse svoje žile ter z velikimi žrtvami sezidali novo cerkev in duhovšnico ter pripravili šolske prostore. Dobili smo, kar smo dolgo želeli; dovolil se nam je duhovnik in učitelj. Že mnogo let je poteklo, od kar imamo hišo božje v svoji sredi, duhovnika pred pragom, šolo pred nosom, da nam ni treba daleč hoditi, ko hočemo svojim dušam pomoći do izveličanja ali do poduka. Sedanji je že drugi duhovnik, ki z veliko skrbjo pase svoje ovčice, ki dela vse, kar je v njegovi moći, da bi nam koristil za časnost in za večnost.

Vsakdo bi pričakoval, da valed takih okoliščin smo zdaj veliko boljši in srečnejši nego smo bili kdaj. Ali vsakdo bi se močno varal, kdor bi kaj takega mislil. Z dobrim nismo bili zadovoljni; ževeli smo to, kar je boljše; in zdaj nismo na boljem, ampak splošno na slabšem. Naše spoštovanje do duhovstva ni zrastlo, naše pobožnost ni večja, naše življenje ni boljše, naše hiše niso trdnješje, naše ime ni slavnješje; pač pa se slišijo pritožbe v vseh teh ozirih, katerih prej nismo slišali. Zapravljivost je večja in premoženje se krha. Ko smo hodili k sv. Duhu, čakali smo popoldansko službo na prostem in smo ostali krepki; zdaj jo čakajo mnogi v krčmah, in niso nič močnejši od naših preduvikov.

Take žalostne misli mi polnijo srce, ko premislijujem našo zimsko naravo. Naj bi mi kdo ugovarjal in naj bi me prepričal, da to ni res; kako lahko bi bilo potem moje srce? s kako veselo nado bi zrl v našo prihodnost? Zdaj pa nimam upanja, da bi mogel kdor moje besede pobiti; zato ostane pusto moje srce, kakor je pust in mrzel zimski svet. Naj bi bili ostali v prejšnji zvezi in v prejšnjih razmerah, morda bi ne bilo prišlo do tega; zdaj pa smo na novi poti in nam ne ostaje drugega ko to, da skušamo pomagati si tudi v novih razmerah. Naj bi to moje javno žalovanje nekaj pripomoglo, da bi z lepimi pomladanskimi dnevi no le zemlja prenovila svoj obraz, ampak da bi tudi vjenči prebivalci povrnili se k svoji pravotnosti nazaj, da bi v nekdanjih lepih navadah našli majhen zemeljski raj.

Perejučevič.

Iz hribov, februarja meseca. — (Pustne burke ali kaj?) S Tolminskega brali smo v cejeni „Soči“ nekaj dopisov, kateri so nam prava uganka. Posebno v 5. št. je neki „Tolminski faran“ tako debele izpustil, da jih je navadnemu človeku, ki ni vajen tolminskem čudnim razmeram, nemogoče prebaviti. Kdo naj presodi, kakšna more biti tolminška šola, ako bi bilo ono res, kar „faran“ pravi! ki ima tako čudne pojmove o šoli, odgoji, o šolskih oblastnijah itd.

„Nam roditeljem se otroci iz rok pulijo, da jih ne moremo sami po svoje učiti;.... Ako jo „faran“ tolminški in njega sosedje tak odgojitev, tak mojster v učenji, naj se pri c. k. šolskih oblastnijah objavi, da bode sam otroke poučevali; gotovo mu bode dovoljeni; vsaj javna šola ni za tiste, kateri lahko doma dobé več in boljšega nauka. Tacih ne bode nikdo sili v šolo! Sredni tolminški farani, da so uže tako daleč prišli; da so postali taki učitelji!

Skoraj celo leto, da otroke vpraša, kaj se uče, ti ne vedo drugača povedati, ko o večnem kregu in prepisu. — Kaj tacega je nemo gospodar; in „faran tolminški“ je gotovo za odgojo svojih otrok jako nemaren, ako je celo leto in še več časa čakal, da so se otroci kregu in prepisu učili, da ni prej tega svetu naznani. Ta „raca“ je gotovo — predpustna! Samo takó debelih ne posiljati v svet!

„Faran“ modraje tudi o privatnem učenju ter pravi, da tolminški razumniki svoje otroke dajejo v privatne nauke. O privatnih zavodih tolminških svet še nič ne ve; hvaležen bo tedaj „farantu“ za objavo; samó ževel bi gotovo še kaj več vedeti o njih, da bode prihodnji episovatelj o našej odgoji vedel svet ne nje opozoriti, ker so gotovo izgled učenja.

Zdihuje tudi „faran“, da, če bi mogel on svojim otrokom tak pouk prekrbeti, bi moral učitelj otroke poučevati pred njegovimi očmi, pa le to, kar bi bilo po postavi predpisano. — Prosili bi „farana“ tolminškega, da nam pové, kateri predmeti se uče v tolminški šoli, ki niso po postavi predpisani.

Kaj tacega je do zdaj neznan, da bi se kje v kakej javnej šoli poučevali predmeti, ki niso po postavi predpisani. Le v privatnih zavodih tolminških je morda kaj tacega, in morda je „farantu“ ušlo, da je narobe govoril, ali pa da se mu je poljubilo uganjati nekaj pustnih burk. Pust je in „farantu“ se ne sme preveč zameriti.

Politični razgled.

Državni zbor je v sejah 12. in 16. t. m. razpravljali o predlogu grofa Goršinija,

na pravilnost in pravotnost krajevnih imen, drugače nam Italijani ves isterški zemljevid prenaredijo, kakor so n. pr. iz poštenega hrvatskega Zarezja (pri Paznu) ustvarili najprej Sarez, potem Arez in nazadnje Arezzo, kakor se zove rojstno mesto imenitnega izumitelja glasbenih sekiric.

Pa ne le gleda na pravopis, nego tudi še v marsičem drugem je nepopolen naš „imenik“ da, tu pa tam celo pogrešen, n. pr. na str. 6., kjer se bero, da je v Gorici „Lehrerbildungsanstalt, institut magistrala per maestri, obrazovalište za učitelje“, dokim slovenski stoji samo „učiteljišče“ brez drugačega prisavka.

Opazil sem, da so v „imeniku“ nekatera zasejila, ki imajo celo zgodovinsko vrednost, izpuščena, n. pr. Robida in Funferberg pri Dolini. Ali je Pizzudo isti kraj, ko Pizzughi, kjer so se našli prazgodovinski ostanki? — V imenu (kazali) „imenika“ manjkajo večkrat krajevni izrazi v drugem jeziku. To more poroditi zmešljavo pri tistih imenih, katera se v tujem jeziku drugače glase, nego domačem. Tako zastonj iščeš v kazalu imena Vermo (za hrvatski Beram blizu Pazna), ki se vendar po vseh zemljepisnih kartah nahaja.

Graje vredno se nam zdi tudi, da je samo pri občinah razločno povedano, koliko stanovalev je te, koliko druge narodnosti, dodim pri občinskih pododelkah in zaseljih ne najdem tege razločka. Valed tega opuščenja odtegne se uradno številjenje na maršikaterem mestu našej kontroli. Tako ne moremo izvedeti, koliko prebivalcev so po Rosenthalu in Starej Gori (str. 5.) Italijanom pristeti, ali pa koliko Slovencev so na Cingrafu in v Stračicah zamolčali.*

* Velike nedostatnosti nahajajo se tudi v statistiki o Istri, česar smo se prepričali le s povrhnim pogledom v knjigo. Po nekaterih krajih, kjer prebivajo Hrvati, v resnicu niso navedeni kot taki. Ustregol bi našim čitateljem, ako bi g. pisatelj hotel nekoliko natančnejše še o Istri pisati.

Uredništvo.

Tu navedeni razgledi so užeti iz prve desetine celega imenika in torej že zadostni jasno spričujejo, kako so naša imena po ostalih devetinah pisana. In kaj, ako pomislimo, da je hrvatski del imenika že slabje oskrbljen, nego slovenski? Po Istri it. po kvarnerški otokih bilo bi še mnogo potrebnije pozitiv

da bi se sodba o veljavi državnozborskih volitev odvzela zboru in izročila posebnemu sodišču, ki bi se imelo sestaviti s sodnikov vseh treh najvišjih državnih sodišč. Mnogo se je govorilo za predlog in mnogo proti predlogu, naposled se je s 149 glasovi proti 130 zavrgel nasvet, da bi se predlog izročil posebnemu odseku, temveč oddal se je odseku za volilno reformo, kjer bode bržas pokopan.

V seji 16. t. m. je pričela in se 17. nadaljevala razprava glede železnice Prag-Duhcov in Duhcov-Bodenbach, katero misli država vzprijeti mej svoje. Debata je bila silno burna in levičarji so ministru Pino-tu očitali, da je v tej stvari sebično postopal. Minister jih je razkačen zavračal in jim dokazal, da vsa ta očitanja so neosnovana sumničenja in klevetanja. V tej seji se je predložila tudi zakonska osnova o črni vojski (Landsturm).

V proračunskem odseku razpravljal se je zadnje dni proračun ministerstva za nauk in boogačstvo. Govorilo se je tudi o slovenskih srednjih šolah. O tem pa „Soča“ govori na drugem mestu.

Mirovno pogajanje srbsko-bolgarsko ne more z mesta, in ni skoro misliti, da bi bilo končano do zadnjega t. m., s katerim poteče premirje. Zato se velevlasti neki že posvetujejo, da bi premirje podaljšale. Pogajanje zavlačuje Turška, ki je od svojega pooblaščenca zahtevala, da predloži stavljene pogoje bolgarsko-turške, budi si, ker svojemu pooblaščencu prav ne upa, budi si, da hoče s kakeršnegakoli vzroka vso stvar zavleči. Bržas želi Turčija, da bi velevlasti prej odobrile turško-bolgarski dogovor. Temu dogovoru se upira samo Rusija.

V srbskih vladinih krogih boj je se zdaj bolj nego kedaj kneza črnogorskega in njegovega zeta Petra Karagjorgjeviča, češ, da kopljeta pod Milanom. V tesni zvezi s tem strahom je tudi iztiranje črnogorskega ministra Pavlovića. Jedinu tolažbo Milanova so zdaj Mažarji, ki jneki hočejo postaviti na noge mažarsko legijo v srbski vojski. To so isti Mažarji, ki so se l. 1877 bratili s Turki in turškemu generalu v Carigrad nosili častno sabljo, ker je potolkel Srbe. Neki da je za to legijo že nabranih 70.000 frankov. No mislimo, da so ti franki le na papirji, da je vse vključno predpustna burka, katero je pa minister Tisza prepovedal, pa, kakor se nam zdi, prav po nepotrebniem.

Grška utegne s svojo trdovratnostjo vendar nekaj dobiti. Govori se, da se Turčija ne protivi novi uravnani turško-grške meje in da bi bila ljubemu miru na ljubav tudi pripravljena odstopiti Grški nekoliko ozemlja.

Na Pruskom zahteva vlada od deželnega zabora 100 milijonov mark, da bode z njimi ponemčevala svoje poljske pokrajine. Kupovala bodo od poljskih graščakov in veleposestnikov z mimo ali silo zemljišča in ja potem dajala nemškim kmetom in delavcem, katere misli onde naseliti.

V gosp. zbornici pruski predložil je Bismarck zakon zastran vreditve katoliške cerkve na Pruskom. V njem odstopa od sedanjega boja s cerkvijo in deva ob veljavo včino takozvanih majnikovih zakonov, ki so dušile katolike. Skoro gotovo se pa ti tudi z novimi zakoni ne bodo mogli sprijazniti.

Črnogorski knez Nikola dospel je v Berlin. Moltke je obolel.

Domače in razne vesti.

Presvitla cesarica Elizabeta mudila se je v Miramaru pri Trstu, dokler je trajala burja, potem pa se je ukrcala na vojni parnik „Greif“, ki jo je nesel v Opatijo, v Šibenik, v Zader, na otok Vis in Lakromo v Dalmaciji, kjer si je ogledala tudi druge kraje. Odondon prepeljala se je s parobrodom na Reko, kjer je stopila na suho, da je potem s posebnim železniškim vlakom odpotovala na Dunaj. Ljudstvo jo povsod hitelo pozdraviti presvitlo vladarico, če tudi ni bilo uradnih sprejemov.

Za ceste na Goriškem potegnil se, je tudi letos prav krepko vitez Tončki v budgetnem odseku

državnega zpora. Priporočal je, naj bi se cesta s Čiginjo v Cerkno zdatno razširila in naj bi se sprejela med državne ceste. Ob enem jo priporočal, naj bi visoka vrla svojo pozornost obrnila na cesto i. Gorico čez Ajševico v Vipavo ter naj bi pred vsem poskrbel, da bi se odpravil strmi klanec na Ajševici, ki je tako težaven in nevaren. „Corr.“ pripoveduje, da te dni so uže nekaj pregledovali ali merili na Ajševici, iz česar bi bilo sklepati, da se začne enkrat tudi tam prepotrebo popravljanje.

Andrej Komel pl. Sočebran, c. k. stotnik, rodom Solkanec, imenovan je od presvitlega cesarja o prijiki, ko gre v stalni pokoj, major ad honores (častni major). Vrli naš rojak odlikoval se je v vojaški službi že posebe se spisovanjem vojaških knjig v slovenskem jeziku. Uverjeni smo, da blagi gospod bo še dalje deloval po svoji moći v slavo Avstrije in v povzdigo svojega naroda.

Kupčijska zbornica goriška dobila je svojega predsednika v osebi Evgena barona Ritterja in podpredsednika v osebi Ivana Paternolija, ki sta bila kot taka potrjena za tekoče leto 1886. Prvi bil je okolo tri meseca na Dunaju, kjer se je zdravil od težke bolezni. Te dni prišel je ozdravljen domov.

Četrtri razred bodo klicali letos k vojaškim naborom v teh le deželah: na Koroškem, Tirolskem, Solnograškem, Kranjskem, Moravskem, v Bukovini in v Galiciji. Na Primorskem bodo se v prvih treh razredih toliko črvstih mladeničev, da se napolni potrebno število novincev, da ni treba segati v četrtri razred. Ako se bo pa žganjarstvo širilo, kakor v drugih deželah, opeša tudi naš rod, da ne bo potrebnih močij za brambo domovine. Kaj bo potem? Varnjmo se takih časov.

Goriško gledišče nima prave srede. Odbor je bil sklenil, da nemško društvo bo imelo v njem igrati le do 15. t. m. Predsednik gledišča K. Ritter je pa dovolil, da bodo igrali do 28. t. m. Valed tega so vsi odborniki odstopili. Pa tudi podjetniku ne gre vse prav. Oni dan je bila predstava napovedana, a potem zopet preklicana. Pravijo, da igralci so se bili uprli, kar niso dobili plače. Ždaj je spet mirno, dokler se kaj ne pohabi.

Goriške šole končajo prvo letosnje polletje prihodajo soboto, 20. februarja. Druga leta se je načadno ujemal konec prvega semestra s koncem meseca februarja. Zakaj je letos drugače, ne vemo.

Letno poročilo goriške bolnišnice usmiljenih bratov kaže, da koncem leta 1884 je ostalo v bolnišnici 58 bolnikov; leta 1885 je bilo sprejetih 961, med letom je bilo izpuščenih ozdravljenih 637, zboljšanih 187, neozdravljenih 16; umrlo jih je 87 in koncem leta jih je ostalo v bolnišnici še 92. — Blaznih se je oskrbevalo skoz vse leto 190, in sicer iz leta 1884 je bilo ostalo v blaznici 59 možkih in 52 ženskih, leta 1885 je bilo sprejetih 49 možkih in 30 ženskih; iz blaznice bilo je leta 1885 izpuščenih ozdravljenih 10 možkih in 4 ženske, zboljšanih 22 m. in 10 ž., premeščena je bila 1 ženska, umrlo je 16 m. in 14 ž. Konč leta je ostalo v blaznici 60 možkih in 53 ženskih.

Oskrbnina za bolnike in blazne znača na dan v prvem razredu 2 gld., v drugem razredu 1 gl. 40 kr., v tretjem razredu za primorske bolnike 40 kr., za primorske blazne 50 kr., za tuje bolnike in blazne 70 kr. — Bolniki se sprejemajo vedno, blazni pa le po naznanilu, ki ga ima poslati dotedna občina visokemu deželnemu odboru zraven spričeval pristojnosti in uboštva in spričevala zdravniškega! Obiskovati se morejo bolniki vsak dan od 2. do 4. popoldne, ob nedeljah in praznikih tudi od 9. do 10 $\frac{1}{2}$ dopoludne. Za obiskovanje blaznih je treba posebnega dovoljenja od predstojnika.

Junaštvo nekaterih ljudij pač ne sega daleč. Po noči v temi približajo se stanovanju neljube osebe ter onesnažijo hišo, vrata ali napis, da izrazijo tako svojo priateljako čut ter dokažejo visoko stopinjo omike, do katere so prilezli. Tako se je izgordilo tudi odvetniku dr. Staniču, ki je nedavno našel svoj napis v Gospoški ulici, kjer ima pisarno, poblačen. Kar je pri tem najbolj zanimivo, je pa to, da je tisto jutro neki prebivalec imenovan ulice pokazal neki javni osebi, kaj se je na vratih prigodil, in da ta javna oseba v svoji lastnosti kot taka (ker kot taki je bila stvar naznanjena) se je k temu muzala.

G. Jožef Katnik, bivši gostilničar „Pri zlatem križu“ ali „Pri Lizi“ popustil je gostovanje ter se je preselil na svoje posestvo v Pervacino, ker mu je hotel baje novi lastnik, hiše zvišati najemnino za 500 f. k dosedanjim 800 f. Raznesa se je bila vest, da novi lastnik ki ni prijazen Slovencem, tudi nekemu drugemu Slovencu ni hotel dati gostilne, ki mu je ponujal 1000 gl. letne najemščine, ter da jo je rajši dal nekemu Furlanu g. Travisanu (katerega hvalijo, da se prizadeva postreči, kolikor more) za nižjo ceno. Vsled tega so nekateri narodnjaki mislili, naj bi se v oni okolici naselil kak domaći gostilničar, h kateremu bi domaćini zahajali. G. Cappellani, ki ni poseben prijatelj našega naroda, kakor se sploh pri-

poveduje, v svojem „Poslanem“ v današnjem listu stvar drugače razlagá. Ker nismo o stvari dalje počeni, nočemo soditi; povedali smo, kar smo slišali.

Delavcem se vozinja zniža na o. k. državnih železnicah. Ako potuje najmanj 10 delavcev vklip in se peljejo od 50 do 300 kilometrov daleč, plačajo polovico navadne voznine v tretjem razredu. Ako se peljejo nad 300 kilometrov daleč, plačajo po 8 kr. od kilometra. Znižano ceno dobijo tudi tisti, ki hodijo vsako jutro na delo in se vračajo zvečer domov in tisti, ki hodijo v pondeljek na delo in se vračajo v soboto za vsak teden posebe.

V družbo sv. Mohora treba je upisati se k malu, predno poteče čas. Poverjenik č. g. Golješek Franc, kaplan na Placuti, sprejema letnino starih udov, kakor tudi onih, ki želijo na novo pristopiti. Prvi teden marca odpolje imena za tekoče leto; zato naj časa nikdo ne zamudi, kdor si hoče zagotoviti o pravem času lepo število knjig, katera izdaja družba tudi to leto. Ni nam treba družbe posebe priporočati in nje koristi podrobno naštrevati, kajti to mora biti že vaakteremu znano, ki bere kedač kak slovenski list.

Stariši pazite na svoje otroke. — V soboto je beračila neka uže odrasla deklica iz Malih Žablj po Kamnjah. Noč jo je zasegla, ko si je hotela v zgornjih hišah vasi prenocišče iskati. Zašla je revica. Zmajar dalje je tavala, dokler ni prišla pod Čaven, kjer je bržkone v isti noči zmernila. Dva kamenjska moža sta jo v pondeljek iz gozda gredé načela mrtvo ter prinesla v Kamnje, kjer je sedaj pokopana. — Pravijo, da je bila ranjka beboem prisestvati. Meni se tako ne zdi, ker je znala prav dobro beračiti; če pa je res bila slaboumnna, tolliko večje nadzorstva je potrebovala od strani staršev, tedaj niso izgovorjeni. Stariši naj svoje otroke dejati učijo ne po pohajati, beračiti in še kaj hujega. Če so pa bebcii, naj jih doma hrani, ker kot taki niso ni za delo ni za beračenje.

Podmelška „Čitalnica“ priredi v nedeljo dn. 21. t. m. veselico se sledičem sporedom: 1. Pesem: „Naša zastava“. 2. Govor. 3. Pesem: „Oblačku“. 4. Deklamacija: „Jestjejeva prizega“. 5. Saljiva pesem: „Miha“. 6. Igra: „Oproščeni jetnik“. 7. Petje: „U boj!“ Začetek ob 6 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. Ustopina 20 kr. Odbor.

Vabilo k besedi, katero priredi Bolška čitalnica v nedeljo dne 21. februarja l. 1886 v dvorani goštinstvo „Pri pošti.“ Spored: 1. Pozdrav. 2. Spored; zložil I. Kocijančič, pojmo možki zbor. 3. Deklamacija. 4. Slovenska dežela; zložil I. Miklošič, zbor. 5. Blaznica v prvem nadstropju; vesela igra v enem dejanju. 6. Domovini; zložil B. Ipavio, možki zbor. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopina k besedi 20 kr. K obilnej udeležbi uljudno vabi Odbor.

Zahvala. — Blagorodni gosp. Franc Kodrič, o. k. okrajin sodnik v Tolminu, upisal je lani in letos zopet po četrti tukajnjih revnih šolskih otrok v družbo sv. Mohora. Vem, da bi bil blagi gospod raji, naj bi to le Vsevedočemu znano ostalo; a čut hvaležnosti zaradi sedanjih in že poprej v Cerknem v moje roke izrednih darov za revne pa pridne šolarčke mi velja, predobremu prijatelju nedolžne mladine tu javno zahvaliti se. Povrne naj Oni, ki je že tu na zemlji bivajoč ljubo nedolžnost k sebi vabil in jo blagoslovil. Jagerše, 16. februarja 1886. J. Primšar.

Oznanilo. Podpisani naznanja, da javna dražba za podjetje popravljanja tukajnjih cerkva, katera bi imela biti dne 22. febr. t. l. je odnešena. Cerkveni stavbeni odbor v Gorjanskem, dne 16. febr. 1886.

Matične knjige za leto 1885 dobivajo se pri goriškem poverjeniku mons. Andreji Marušiči. Kdor pošije po nje, naj ob enem tudi plača letnino za 1886, da prihrani trud sebi in poverjeniku.

„Duhovni pastir,“ ki ga izdaje g. Kržič v Ljubljani, prinesel je v svoji drugi letosnji številki raznovrstnih duhovnih govorov in homilij za sedanje nedelje in praznike. Dodani so apologetični razgovori, kateri piše profesor dr. Lampe, homiletična zrcia in iskrice, katere merejo duhovnemu govorniku in učitelju prav dobro služiti. S pogledom na slovstvo končuje ta zvezek. „Duhovni pastir“ izhaja v „Katoliški tiskarni“ v Ljubljani in stane na leto 4 gld. Dušni in pastirji je prav primeren in koristen list.

Nove knjige. Dr. Alekij Valente, o. k. vladni svetovalec in profesor v Ljubljani, izdal je „Kratek navod o prvi pomoči pri nezgodah“ v 1500 iztihsih. Ta navod steje 16 stranih in opisuje slučaje, v katerih je potrebna brza pomoč. Knjiga ni na prodaj, ampak se dobiva brezplačno po o. k. okrajinih glavarstvih na Kranjskem. — Za rojake, ki se bavijo s politiko, posebno jugoslovansko, je važna knjiga, ki je izšla na Dunaju v zalogi knjigarija St. Pražak-a (L. Kolowratring 10) z naslovom: „Zur Sanierung der Verletzungen des kroatisch-ungarischen Ausgleiches“. Na XV in 95 straneh osvluje pisatelj, kateremu je predmet temeljito znan, poglavje v tem osir. — Parlementar, usab,

hängiges Organ für slavische und österreichische Interessen", katerega urejuje dr. K. Živnij na Dunaji (VII. Lerchenfelderstrasse, 25), izhaja vsak teden enkrat in stane četrt leta 2 gld. 50 kr. Dalje tega prinašal je ta list oblikov sestavek: "Programm zur Durchführung der nationalen Autonomie in Österreich". Zdaj so izšli vse ti sestavki v posebni knjižici, ki broji 167 strani in stane 1 gld. Dobiva se v knjižarni St. Prakaka na Dunaji ter se more napoditi kjerkoli. Slovenski politiki naj bi se seznanili z nameri, katero razpravlja ta knjiga.

Listnica uredništva. G. dopisniku iz Drežnice: Dopolnam je delo v roke, ki je danes popolneno, ke je bil list že napisan; zato smo ga morali odločiti za prihodnjo številko.

Poslano.

V odgovor opomljivemu pisanju sestavka, natisnjeno v slovenščem listu "Jurij a polo" dne 16. februarja t. l. pod naslovom "Pri slatem križu" v Gorici.

Vsebinska ogroga sestavka je po vsem nesumnjena. Popolnoma nesumnjeno je, da bi jaz podpisani ne bil hotel dati v najem gostilne, imenovane "Pri slatem križu", tudi "Pri Lisi", ki je v hidi moja lastne, nobenemu Slovenou; pač pa nasprotno. Toliko je res, da je imel prednost prejšnji gostilnidec gosp. Jožef Katnik, kateremu sem dal 12. dajt časa, da ponisti, ali more prevzeti gostilno za najemčino, katero sem zahteval. Odgovoril je, da ne, in sicer radi svojega slabotnega zdravja. Potem sta bila še dva druga slovenska gostilnici od th., ki sta oba umanjala besedi, dani mi gledé shoda po našem dogovoru. Slednjic se je oglasil g. Peter Trevisan, s katerim sem se pogajal in sklenil pogodbo, tako da ima zdaj on gostilno v najemu.

VALENTIN CAPPELLANI.

Človek, ki se z berilom peča — in tak je menda vsak, kdor je kolikaj omikan — ni rad, če mora prebirati iz raztrganih in nevezanih knjig, ampak mu je veliko ljubše, če nahaja lepo berilo v lepi posodi, v lepo vezani knjigi. Iz tega razloga in da se bukve ne obrabijo prehitro, dajemo svoje knjige vezat, za kar tudi pošteno plačamo. V drugih mestih se navadno dobivajo knjigovezi, ki svoje delo prav lično opravljajo ter niso previški v svojih računih. V Gorici je to drugače. Tu ne dobija knjigovez, kateremu bi mogel brez skrbi izročiti katero ličnejše delo. Pa tudi navadna vezila so taka, da se ne morejo meriti z vezili po dragih mestih. Kljubu temu pa nikjer ni vezanje tako drago ko v Gorici. V Ljubljani, v Celji, v Mariboru, v Gradišču, celo na Dunaji so cene knjigovezov razmeroma nižje nego v Gorici. Kod to prihaja? Ali so se knjigovezi malo učili? ali imajo malo dela? malo skrbi? malo spremnosti ali kaj? Ako bi odpri v Gorici svojo delavnico kak izvrsten knjigovez, ki bi trdno in lično vezal ter le primeroval računil, imel bi po naših mislih prav dober zaslužek. Zato menimo, da bi bilo občinstvu sploh ustrezeno, ako bi se naselil v Gorici kak knjigovez, ki bi dobro izhajal, aki ni med sedanjimi nobenega, ki bi mogel ali hotel splošnim željam ustreći. Rojaki, pomislite to. Več rojakov.

Piccoli-eva esenca za želodec.
4 PICCOLI, Ljubljana.
Ordravja, kakov je razvidno iz takvalnih pisem in zdravstvenih spričeval, boljši v želodeci in trebeni, ker je želodec in prenos-jarozarake, zahariz, horevje, zlatino, mleko itd. in je najboljši prizemček zoper glisti pri otročin.

Pedilja izdelovalci po pošti v Ljubljani po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu deli se primerno odprt.

Gosp. Gabriele Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani

Ka zahtevanje potrejšam, da sem Vaš evet za želodec, kogor deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vespasno rabil proti bolezni v želodeci in zlati žili.

Ljubljana, mesec januarja 1884.

Dr. Emil vitez Štoks,

a. k. vladai sistematski in določno-naučno pravdeloval.

Upoštevanje tega izvrstnega zdravila spritošijo tudi gr. dr. D. Agostini, dr. Cambon, vitez dr. Goracuchi, dr. Pardo — slovenski zdravstveni.

Podpisani potrijine, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccolija hitre in prečudne zdravilne moći. Z njim ozdravilo je mnogo ljudi moje in sošedne Ljubljane, komaj proteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wissich, kapnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Po 15 kr. steklenico prodaja v Gorici lekarna Ponconi v Tolminu Patice, v Komini Franzoni, v Gradcu Cesarelli, v Gradeči Pasqualis in nahaja se včasih v vseh lekarnah na Tirolskem, v Trstu, Štiriju in Dalmaciji.

Eina steklenica stane 20 novcev.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nunske ulicah h. št. 14,

sprejema v tisk **knjige, knjizice, časnike, vizitne liste**, vabila, okrožnice, sonete, peticije, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtnaške liste, žalna pisma in vsakršna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi **vsakovrstnih tiskanic za cerkveno rabo**, kakor: za spričevala, račune, dnevnike, zapisnike, pregledne, razkaze, posnetke, kanonske table, matice (matrike) za kraj, birmo, zakon, smrt, velikonočne liste, kakor tudi za popis duš (status) v latinskom, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročilo za natančno in hitro postrežbo in za nizkost cen.

Tekočina zlata

za počiščevanje in popravljanje okvirov in predmetov z lesom, kovim, porcelanom in steklo; za posrebrevanje vsakršnih predmetov z kovim. Vsak človek more z največjo lahkočjo vsak predmet počistiti ali posrebriti.

Cena steklenic zlate ali srebra 1 fl. s poštnim pouzetjem ali za naprej poslani denar (tudi v pisemkih markah) pri Leopoldu Epsteinu v Brnu (Moravsko).

Tekočina srebra

JOŽEF CULOT

ZA PUSTNI ČAS

nahaja se pri podpisanim velika izbira kotlijskih redov in šem vsake vrste, papiračnih, platnenih, svilenih, črnih in barvanih.

Opozarja tudi spoštovane kmetovalce, da je dobil mnogo vrtnih semen, zagotovljnih gledé dobrote.

Ima tudi zalogo igrač in malih rečij vsake vrste, katere proda na debelo in na drobno po prav nizkih cenah.

JOŽEF CULOT
v Račelji, št. 2—25.

JOŽEF CULOT

Franca „čisti hitro in gotovo.“
profesor Karl pi. Braun na Dunaji.
Jožefa ne uzrokuje nikakih težav
profesor pl. Bamberger na Dunaji.
Grenki „dela bolj uspešno, ko
druge grenke vode.“
Vrelec Profesor Leidesdorf na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: FRANCA JOŽEFA GRENKI VRELEC. Zaloge povsod. V Gorici: lekar gosp. Cristofoletti, Gironeoli, Pontoni in A. Seppenhofer. Razposilja se iz Budapešte.

Bazglas.

Podpisano županstvo naznana s tem, da letni somenj ali trg z blagom in živilo, kateri je z odlokam visokega c. k. namestništva v Trstu od dne 15. januarja 1885. štev. 18.955/884 Kanalskemu trgu dovoljen in za dan 28. februarja vsacega leta c. čen, bo letos, ker je 28. februar nedelja, naslednji ponedeljek to je dne 1. prvega marca.

ŽUPANSTVO V KANALU
dne 30. januarja 1886.
Župan Fr. MALNIG l. r.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje
Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolowratring h. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

LEKARNA TRNKOCZY

zravn rotovšč, na velikem mestnem trgu v Ljubljani priporoča in razpolilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodeco,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vstop pri vseh boleznih v želodeci in so neprekosljivo sredstvo zoper pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatencio, bijuvanje, glavobol, krč v želodeci, bitje sroča, zabaranje, glisti, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.

SVARILO! Še jedenkrat nam je omeniti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarejanju. Mnogo ljudi je, ki ne znajo pripravljanja teh kapljic je pod imenom "Marijaceljske kapljice" razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice, maj nevednim ljudstvom. Te kapljice zaradi svoje brezvsepnosti niso prave "Marijaceljske želodčne kapljice". Kdor torej želi pravih "Marijaceljskih želodčnih kapljic", paz naj pri kupovanju vedno na goranjeno podobo Matere božje, ki je za varstveno znamko postavno zajamečena in mora biti na vseki steklenici.

Dobivajo se v lekarni Trnkoczy zravn rotovšč v Ljubljani, so najboljše in, kakor mnoge zahvalne pisma potrejšam, najskrbnejše in prospnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke.

1 steklenica valja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Razposilja se z pošto najmenj jeden tucat steklenic.

Naslov: Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravne zdravilo je prav dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besed, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekaj dni, olajajo in preženajo prav kmalu najtrdovratnije želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti bolezni na jetrih in na vranici, proti črevesnim bolezni in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tek, bojast, zoper bitje sreč ter čistijo pokvarjeno kri. One ne prečinkajo samo omenjeni bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vseki bolezni.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naročbo in posiljavo pa edino v lekarni Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Ma-donna v Kormini.

Eina steklenica stane 20 novcev.